

У овом броју:

- Са збора радничких савета
- Лађевчани су испричали — наша репортажа
- Заслужен и потпун успех
- Са једног часа тенкиста
- Криминална хроника
- Спорт

СА ЗБОРА РАДНИЧКИХ САВЕТА

У предузећима у којима раднички савети нису полагали рачуна о свом раду било је и разних слабости

— Рекао је у свом реферату друг Божа Марковић —

У сали „Електрокомбината“ одржан је сасстанак коме су присуствовали поред чланова органа радничког самоуправљања из свих предузећа у срезу и руководиоци Јаршких и синдикалних организација. Реферат о самоуправљању у привредним организацијама поднео је потпредседник Народног одбора среза Божа Марковић. Дискусија која је вођена била је корисна и садржана а Народни одбор среза, који је доставио свим учесницима збора тезе, омогућио је овако садржан сасстанак, који је усвоио како до томе што изостанак скоро да није било, тако и до разматрања питања која ће убудуће стајати пред органима радничког самоуправљања. Искусства са овог сасстанка ће се користити убудуће и ради тога доносимо изводе из реферата и излагање неколико дискусионих

Предмет наше данашње дискусије јесте самоуправљање у привредним организацијама и у том циљу сазван је овај сасстанак претставника радничких савета. Тезе за дискусију дате су благовремено свима колективима и од дискусије се очекује врло много. А реферат има за циљ само да дотакне питања која су за дискусију.

Када је реч о самоуправљању у привредним организацијама, тј. о раду радничких савета онда је реч о најстаријој, развијенијој и стабилној форми самоуправљања која чини основу нашег система друштвеног управљања. Досадашња пракса постојања радничких савета показала је правилност нашег пута у развијању социјалистичке демократије и оправдала своје постојање. Тешко би се да сада могло замислити управљање привредним предузећима без постојања радничких савета. Прве слабости, карактеристичне за почетак превазиђене су и савладане. Далеко је иза нас овај период када раднички савети нису знали да успешно успоставе организацију својих сасстанака и одобреу горућа питања. Та њихова дејства, одлучно је савладана и они су се афирмирали на савладавању најкрупнијих проблема и овладали проблематиком управљања привредним предузећима. Резултате рада радничких савета можемо видети у сталном успону наше индустријске производње према овој основице резултат само постојања радничких савета него и одређене политике, у првом реду на индустријализацији земље. Резултати рада радничких савета такође виде се на извршењу привредних планова предузећа, непрекидном повећању организације рада, повећању асортимана производа и његовог квалитета, савладавању многих организационих проблема и други успеси претстављају крупне резултате рада органа радничког управљања. У условима радничког управљања побољшање је однос према раду и радној дисциплини, према средствима за производњу и предузећу као целини. Неупоредиво је порасла општа заинтересованост радника за економско пословање предузећа, порасло осећање да су то њихови предузећа и да од њиховог рада зависи висина њихове зараде, радничко се међају и изграђују нови друштвени односи. Сви ова и многи други крупни резултати постигнути су у овом релативно кратком времену.

У раду радничких савета је, сасвим разумљиво, било и доста слабости, које су пристицале из већег искуства и објективних тешкоћа које смо пролазили. То су свакако слабости једног сталног успона и кретања напред. И на њих се може гледати само тако.

Ми бисмо ове изнели неке од тих слабости у оне нису мале, али се могу савладати активним и боље организованим радом радничких колектива, њиховом бољом сарађом са већим производача и органима власти уопште, са политичким организацијама у предузећу и другима. Оваквих слабости било је тамо где раднички савети нису полагали рачуна о својем раду пред колективима, где није било довољно критике и самокритике, где су се политичке организације, а у првом реду Савез комуниста и синдикалне организације, мање више пасивно односиле према ономе што се догађало у предузећу. Ако ми данас говоримо о својим производима по високом ценама. Неограђеност привредног система условила је извесну нестабилност у неким областима рада радничких савета и радним колективима. Међутим, новом економском политиком уз потпуно деловање економских законитости на тржишту поставља се пред радничке савете да познају много више тржиште него што су то досада познавали како би на њему прошли и издржали конкуренцију која ће бити много јаче издржана него до сада.

Запажа се да већи број радника ради на пословима који нису нормирани, а на тим пословима могуће је увести норме. У рудницима „Јарандо“ и „Тавнић“ у прошлој години са нормама било је обухваћено 46%, а у овој години 55%, у руднику олова и цинка „Бело Брдо“ у прошлој 36%, а у овој 30%, у „Магвохрому“, „Белој Стени“ и „Југозбесту“ прошле године било је обухваћено 48%, а ове године 47%. У Фабрици вагона у прошлој 53%, а у овој 54%, у „Кискици“ и „Електрокомбинату“ ви у прошлој а ни у овој години није био обухваћен ни један радник. Код предузећа „Ибар“ у прошлој години било је обухваћено 63%, а у овој години 61%, код колектива Дрвног комбината у прошлој години 45%, а у овој 46%, и код предузећа „Каблар“ и „Брвеник“ у прошлој години било је обухваћено 71%, а у овој години 57% радника.

Из наведених података слободно се може рећи да је сасвим мало учињено на нормирању послова и да се ово тако важно питање потцењује. Ја висам могао увести у то да ли су уведене норме техничке или су уведене на основу искуства, јер зато нисам имао довољних података. Карактеристично је то да узевши у целини у већим предузећима норме су у просеку извршаване у прошлој години са 106%, а у Фабрици вагона са 115%. О реалности постојећих норми у овим предузећима мислим да може бити

томе да има појава кршења законитости и законских прописа, немасноског трошења разних фондова, недозвољеног натуралног награђивања радника, да још увек има појава криминала, да се ту и тамо дешавају случајеви злоупотребе у раду појединих функционера радничког управљања, да се често не обраћа пажња на трошење средстава за рекламе, презентацију и путне трошкове, таме се указује на све ове недостатке којих још има а за чија отклањања раднички савети и радни колективи треба још активније да се боре.

Раднички савети би требали да се више оријентирају на питања економије предузећа, нарочито се да у спровођењу нових економских мера они би требали да управљају предузећима у првом реду преко економских авализа и економског сагледавања рада предузећа. Руководиоци се при томе најрационалније коришћењу машина и механизације, чувању сировина и материјала, свођења трошка радне снаге на оправдану економску меру, нарочито квалификоване радне снаге, увођењу најсавременије организације рада уопште. Раднички савети треба да буду у центру пажње радничких савета. Наравно, да сви остали фактори треба у томе да им помогну као Народни одбори, друштвене организације, стручна удружења итд. Овим питањима раднички савети нису досада посећивали пуну пажњу а уколико су то је још недовољно. Узроке овоме треба тражити и у томе што се у задњим годинама радило у условима нестабилног тржишта и велике коњуктуре која је предузећима омогућавала реализацију

својим системом плаћања да је сваки радник заинтересован, не само за извршење своје норме него и читаве бригаде у којој ради. То је сасвим тачно, они су учинили више од осталих предузећа у овом погледу, али је тачно и то да су њихове норме још нереалне тј. лабаве, имајући у виду велики побачај у просеку и недовољне стручне квалификације радника уопште.

Код смањивања радне снаге у предузећима није било већих грешака. Било је тежиња да се то схвати као кампањски посао, ма да је ово један процес који треба да доведе до смањења материјалних трошкова, до увођења боље организације производње и повећања продуктивности рада. Код нас је захваћена неквалификована радна снага, што је правилно, и то у широј дискусији у колективима, било је помоћи да се нају те резерве радне снаге. Али када се ради о једној јасној оријентацији на претрибу стручне квалификоване радне снаге, да се запознати да у добром броју предузећа није проучено свако радно место, да би се видело шта је у предузећу вишак, а шта и каквих стручности треба. Нажалост, тога нема ни за висококвалификоване службенике. У вези с тим нема ни одређеног деловања да би се таква радна снага школовала. Без изузетка у свим нашим привредним предузећима постоји озбиљно неразумевање за довођењем висококвалификованих стручњака на одговарајућа радна места. То посебно важи за Ибарске руднике где не достаје најпотребнији стручни кадар инжењера, техничара, економиста. Наша предузећа не схватају да никака стручњака није много, па колико њих било, и ми ћемо још годинама осећати оскудицу у стручној радној снази, а рудници десетинама година неће моћи да задовоље своје потребе за квалификованом радном снагом. Овај проблем је за руднике, и за овај ниво производње, проблем а она се поставља још озбиљније када се има у виду да само Јарандо у најближој перспективи треба да повећа своју производњу каменог угља од 5 — 6 пута и да пред њим престоји тек увођење механизације, постављањем производње на савремени начин. Ово питање може да реши само висококвалификована стручна радна снага.

Ми смо до сада кроз политичке и друштвене организације и на другим саставцима подвлачили ова питања као и потребу за висококвалификованим кадром. Неоспорно је да ту има успеха, као код Фабрике вагона и „Магвохрому“,

РАДНО ПРЕТСЕДНИШТВО

речи само у рудницима „Јарандо“, „Југозбесту“ и „Белој Стени“, код њих су ове чврсте али реалне и достижене. Поједини другови у Фабрици вагона склопи су мишљење да су њихове норме реалне: због тога што су она учинили

својим системом плаћања да је сваки радник заинтересован, не само за извршење своје норме него и читаве бригаде у којој ради. То је сасвим тачно, они су учинили више од осталих предузећа у овом погледу, али је тачно и то да су њихове норме још нереалне тј. лабаве, имајући у виду велики побачај у просеку и недовољне стручне квалификације радника уопште.

Код смањивања радне снаге у предузећима није било већих грешака. Било је тежиња да се то схвати као кампањски посао, ма да је ово један процес који треба да доведе до смањења материјалних трошкова, до увођења боље организације производње и повећања продуктивности рада. Код нас је захваћена неквалификована радна снага, што је правилно, и то у широј дискусији у колективима, било је помоћи да се нају те резерве радне снаге. Али када се ради о једној јасној оријентацији на претрибу стручне квалификоване радне снаге, да се запознати да у добром броју предузећа није проучено свако радно место, да би се видело шта је у предузећу вишак, а шта и каквих стручности треба. Нажалост, тога нема ни за висококвалификоване службенике. У вези с тим нема ни одређеног деловања да би се таква радна снага школовала. Без изузетка у свим нашим привредним предузећима постоји озбиљно неразумевање за довођењем висококвалификованих стручњака на одговарајућа радна места. То посебно важи за Ибарске руднике где не достаје најпотребнији стручни кадар инжењера, техничара, економиста. Наша предузећа не схватају да никака стручњака није много, па колико њих било, и ми ћемо још годинама осећати оскудицу у стручној радној снази, а рудници десетинама година неће моћи да задовоље своје потребе за квалификованом радном снагом. Овај проблем је за руднике, и за овај ниво производње, проблем а она се поставља још озбиљније када се има у виду да само Јарандо у најближој перспективи треба да повећа своју производњу каменог угља од 5 — 6 пута и да пред њим престоји тек увођење механизације, постављањем производње на савремени начин. Ово питање може да реши само висококвалификована стручна радна снага.

После разговора на Брионима

На Брионима су 18 и 19 јуна одржани тројни разговори на највишем нивоу између Председника Тита, Председника Републике Египта и Председника владе Индије. Заједничком изјавом, која је том приликом дата, потврђује се правилност политике коезистенције и сарадње на свим пољима којом су се и руководиоци владе трију земаља. Између осталог констатовано је да се миру у свету не може постићи поделом света на антагонистичке блокове, већ тежњом ка колективној безбедности, и проширивањем области слободе

На слици: Премијер Нехру, Председник Насер и Председник Тито после успешно обављених разговора.

То претставља сва велику кочицу за успешан рад предузећа која немају висококвалификоване радне снаге, а то ће у овом периоду спровођења стално студентског пута ка проучавању и унапређењу

У нашим предузећима постоји неразумевање за довођење висококвалификованих стручњака

Вршила смо јакету у већим индустријско-рударским предузећима да би сагледали колико се учинило да се потребан висококвалификован кадар школује и у том погледу износим неке податке. У рудницима је недовољан број који се стављају, то се види из тога што „Бела Стена“ стипендира једног студента на рударском и једног на медицинском факултету, рудник Јарандо једног на Економском, једног на Рударском и једног на медицинском факултету. Рудник „Југозбест“ једног на Електро-факултету, једног на Рударском и једног на Економском факултету.

Овај број за руднике ни издалека не може да задовољи потребе, те је и сасвим разумљиво да у том погледу раднички савети рудника треба да преузму одговарајуће мере ради обезбеђења потребног кадра путем стипендирања, полазећи од потреба а имајући у виду пошрифење производње који се претварају у свим рудницима, руководиоци се такође увођењем механизације и савременије организације рада која се питања могу решавати уз учешће висококвалификоване радне снаге. У индустријским предузећима број који се стипендира је далеко већи него у рудницима. Фабрика вагона стипендира 28 на факултету. Овај број је свакако велики и задовољно би у потпуности потребе фабрике вагона без обзира колико повећање производње се претвиђало. Интересантно је погледати кога стипендира Фабрика вагона. Од укупно 28 стипендијара 9 је на филозофији, 1 на архитектури, 1 на стоматолошком и 3 на медицинском. Све у свему 14 студената чије студије немају никакве везе са потребама Фабрике. Нешто слично је ситуација и у Дрвном комбинату који стипендира 19 студената и њака, а међу њима има и који студирају филозофију, педагошку и учитељску школу и нико од њих није у вези према предузећу, а већи и не могу ни да буду, с обзиром да њихове студије немају никакве

процеса производње, потребама реконструкције, рационализације, подизања продуктивности и економичности доћи још више до изражаја.

везе са потребама предузећа. Овакве оријентације је свакако погрешна и штетна по предузеће, јер ни она нису презасићена са вишковица стручњака, а ипак имају пера за овакву хуаност.

У нашим предузећима леже велика основна средства која се не користе. По пријавима предузећа вредност тих средстава - мада им је цена далеко већа - износи око 40 милиона динара. Верујем да има још два пута толико непријављених. То треба што пре решити, на тај начин што она средства која се могу користити, користити их пуним капацитетом, а она која се не могу, ослободити их се. Ово знатно утиче на смањење економичности. Ја овде нисам мислио на стругари Фабрике вагона и уопште капацитете основних средстава у дрвном индустрији која се на разумљивих разлога не могу користити пуним капацитетом, а негде њихово коришћење је 20%.

Ма да немамо неке документације како се крећу ти трошкови, да се запознати да је у предузећима мало продрло схватање потребе сужавања тих трошкова. Они свакако умањују економичност послова предузећа. Недостатак друштвеног плана срез је што није то питање темељније захватио. У овом погледу постоје широке могућности да се знатно смањи ова врста трошкова и добро би било да се органи управљања више позабаве овим питањем и да учине на смањењу ових трошкова у овим границама које би ишле на правилно пословање предузећа.

И ако је о овоме питању било речи на свима нашим саставцима са органима управљања, ја га дотичем, јер од тога како се гледају у предузећима како је увела законитост пословања зависи да ли ће предузеће постићи већу економичност и рентабилитет у својем пословању и да ли ће радити како то налажу интереси друштва у целини.

Неоспорно је да се осећа у области наше привреде све већа

— Наставак на другој страни —

Честа је појава да наша предузећа послујући са приватним лицима омогућују да та лица не извршавају своје обавезе према заједници

НАСТАВАК СА ПРВЕ СТРАНЕ

потреба за отклањањем разних слабости, све више ухватају рада у складу са postojećим прописима, али се разне слабости још увек провлаче у привредним организацијама па и у неким, већим предузећима, оне су несхватљиве у овом периоду нашег развоја. Ретко које предузеће да је контрола погледала, а да није наишла на разне слабости. Веома је изразита појава да привредне организације избегавају облачување и уплату обавеза према заједници, буџету и фонду, већ се тим средствима служе као обратним.

Те обавезе у прошлој години колико је контрола открила, а ваљало да није могла све открити, износи преко 70 милиона динара, а за прва четири месеца о. г. преко 24 милиона динара.

Такође често су појаве да привредне организације терете материјалне трошкове са издацима који треба да падају на терет фонда за самостално располагање и на тај начин неоправдано се подиже цена коштања, смањује добит и кроз те обавезе према заједници и Заводу за социјално осигурање. Само за два предузећа у Краљеву та сема износи око 6 милиона динара.

Има и таквих појава да нека предузећа исплаћују плате радницима и службеницима изнад тарифног повлијка уносећи те издате у цену коштања и тиме умњују добит предузећа и кроз те обавезе према друштвеној заједници.

Честа је појава да привредне организације послујући са приватним лицима омогућују да та лица не изврше своје обавезе према заједници кроз порез на доходак. Такав однос значи уставни постојећи јачања капиталистичких тенденција, а и угрожавање интереса заједнице и у супротности је са нашим социјалистичким развојем. Само двојица приватника који су пословали у два наша предузећа у Краљеву успела су да избегну порез на преко 3 милиона динара. Наша предузећа нарочито у овој години требала би да покажу највећу пажњу отклањању ових слабости. Посебно је питање што је оријентација неких, а посебно грађевинских предузећа на рад преко приватника била узела толико маха да је то с једне стране кочило развијање со-

цијалистичког занатства и друштво стављало теже политичке проблеме. Ово тим пре што су таква предузећа стављала овим лицима на располагање обртно средства основна, службу набавке, па и радну снагу и тиме их посебно фаворизовали. Због таквог пословања са приватницима радници су много скупљи и предузећа дајући такве незаконите и по заједници штетне олакшање приватницима, штете друштвеној заједници и успеху читавог предузећа.

Односима привредних организација према другој може се врло много говорити и сачекало да ће о томе бити речи у дискусији. Ја овде излагам само један школски примр негативог, штет-

ног и незаконитог поступка. Од како постоји рудник „Тавник“ и Транспортно предузеће у Краљеву ово предузеће стално је углавном превозило угља из „Тавника“ али му је то отказано због тога што је директор предузећа себи уврело у главу да не треба давати овоме предузећу да превуче грама угља и тиме га довести у ситуацију да ликвидира и да ће он на тај начин доћи до транспортних средстава, са је због тога довео предузеће са стране коме плаћа по томи 100 динара више и да је већи завис од 100.000

динара. Склопио је такав уговор да је он противзаконит и када ми интервјуисамо из среза и поништавамо такав уговор он каже да то не може учинити јер се не слаже раднички савет. Ми се не можемо играти законитости, па без обзира да ли се раднички савет слаже него можемо поставити питање зашто је дозволио противзаконити ствари. Овде би сасвим нормално било да пошто је предузеће претрпело већу штету друг директор ту штету надокнади.

Нешто о помоћи органа власти радничким саветима преко Већа произвођача. У овом погледу је досад врло мало учињено и услед тога што је Веће произвођача било пр трпано ситним текућим питањима га је неопходно било потребно њихово решење. Има нешто и у прописима што би свакако требало мењати а чиме би се омогућило да се Веће произвођача бави крупним питањима вршећи анализе по привредним грамама и значајнијим предузећима и у томе циљу помагала радничким саветима.

Такође постоји мишљење да би сличне састанке овом, тр бало чешће практиковати по појединим привредним грамама или посебно из рударства, грађевинске делатности, неметалне, металопера-

живачке итд. и не само свотанке радничких савета већ и управних одбора као и састанке стручњака ради мењања искуства и проучавања извесних питања.

Узевши у целину, а имајући у виду све околности, ми можемо бити задовољни радом радничког самоуправљања у индустрији и рударству као и у предузећима уопште у производњи, изузев трговине и угоститељства где се услед објективних тешкоћа, уситњености структуре запосленог особља и субјективних тешкоћа, не може говорити о радничком управљању у овоме смислу у коме се гледа на индустријско, рударско и остала произвођача предузећа. Овим не мислим да уопштавам нешто мислим само на стање у нашем срезу, и то је моје лично мишљење које не мора бити тачно.

На крају хоћу да кажем то да је заинтересованост за стање привредних предузећа код наших грађана у последње време знатно порасла. Они се радују њих вим успесима као и лично неком свом успеху, веома примају сваки успех и негодују. Имајући ово у виду требало би више и учинити на правилом и благовременом обавештавању наших грађана о еком мском стању предузећа, а зато има вим могућности. Посебно

преко локалне штампе, која у овом погледу није довољно коришћена до сада.

Наши грађани са дивљењем и поштовањем гледају на рударе из Ибарских рудника каменог угља који чине све од себе да своју производњу повећају за неколико пута, на рударе „Беле Стене“ који су уназад за релативно кратко време уз помоћ друштвене заједнице повећали своју производњу за 281% на другове из „Југозбеста“ и „Белог Брда“ који чине

све што је у границама њихових могућности да повећају што више своју производњу. Они се такође радују „Магнохрому“ што у потпуности за релативно кратко време овалало својом производњом којом задовољава све потребе наше земље и пробија се на светско тржиште из дана у дан, а то не иде тако лако.

У успеху ових предузећа и зруги наши грађани гледају решење побољшања свога живота.

Социјализам претвара капитал у својину читавог друштва зато и јесте у стању да развије иницијативу маса

— у својој дискусији рекао је друг Раде Борисављевић —

Мене радује што су и кроз реферат и дискусију истакнута она најбитнија питања везана за производњу. Производња је увек била за свако друштво основна ствар. То је оно од чега зависи подизање животног стандарда радних људи. Када Енгелс хоће да покаже величину Маркса он каже да је Маркс открио једноставну чињеницу да људи пре свега морају јести, пити, одевати се итд. пре него што ће се бавити религијом, политиком, уметношћу, те да према томе материјална производња претставља основну ствар.

Баш узимајући производњу као основну ствар Маркс је центар своје пажње усмерио на проучавању производње и тако показао неминовности пропасти капитализма, а тако исто показао и снагу којом по месту у производњи припада будућност.

Зашто је капиталистички друштвени систем постао кочница у развоју? Постао је зато јер је постао кочница у развоју производње од чега зависи то како ће људи јести, пити, становати, снабдевати се разним другим културним потребама итд. Капитализам је постао кочница јер није био у стању да развије иницијативу радничке класе те према томе није био ни у стању да подмирује све више растуће потребе друштва. Он није могао да развије иницијативу маса због тога што и ако је производ резултат рада многих људи - чак и многих колектива он припада капиталисти пошто је он власник средстава за производњу.

Социјализам претвара капитал у својину читавог друштва и зато јесте у стању да развије иницијативу маса без које се не може ни замислити у условима све већег подруштвљења произво-

дње-неко битније јачање материјалних производних снага.

Али као што је познато Маркс је још давно упозорио пролетаријат на опасност које му прете доласком на власт и то на опасност од свргнуте буржоазије и опасност од сопствене бирократије. Ми о томе често говоримо и мислимо да би било сувишно ићи у објашњавање ових ствари али оно што желим да кажем јесте то да оно изјавише што смо ми учинили и за на-

Ми треба да имамо у виду да се наши Раднички савети још увек уче управљању

Ми сматрамо да у условима оваквог подруштвљења производње какво сада видимо нема другог излаза до овог. Пракса показује све више да ће и у капиталистичким земљама ницати снаге које ће бити у стању спровести оно што се у развоју показује нејужним. Према томе наш закључак требао би да буде да поклонио још озбиљнију пажњу развијању радничког самоуправљања и уопште друштвеног механизма. Да ли би било могуће све оно о чему се у реферату говори, а тамо је било речи о путним трошковима и другим издацима, а они би требали да буду далеко мањи да су се те ствари решавале са радничким саветима. Више је него сигурно да тога не би било.

Но с друге стране ми треба да имамо у виду да се наши раднички савети још увек уче управљању. Ту ми морамо гледати реално на ствар. Школска спрема чланова радничких савета, квалификације, велики број људи са села у радничким са-

шу радничку класу и за радничку класу читавог света јесте радничко самоуправљање, јесте предаја фабрике на управљање непосредним произвођачима и омогућавање радницима да они врше расподелу вишка рада. Ви знате да се радничко самоуправљање није могло нарочито афирмисати све докле док се њему није дала и материјална подлога, наиме док се радницима није дало право на расподелу вишка производа.

Или, код „Беле Стене“ Синдикална подружница сматра да не треба наплатити од радника неки сломљени део и ако је то дошло очитом непажњом радника. Да ли такве ствари користе радничкој класи? У сваком случају не, а оне су могуће услед то и тамо, а нарочито по малим предузећима, због још ниске свести чланова радничких савета.

Тако исто имамо још увек појава да се сусрећемо са демагошким паролма појединца, паролма уравниловке. Међутим, те такве теорије нису ни мало нове. То су Социјал-демократске теорије које нису на линији интереса радничке класе а ми комунисти и сви остали свесни борци за социјализам сваку ствар меримо према томе да ли је она на линији интереса радничке класе.

О чему нам говори чињеница да на овом збору не видимо ни једну жену?

Ми још имамо неких предузећа која нису примила к срцу оно што се говорило и на Среској конференцији Савеза комуниста и конференцијама СРП-а, наиме да се треба ослободити ових људи који су осуђивани једном или више пута због крађе општедруштвене имовине. Ми нисмо зато да ти људи не добију посао уопште, али да се уклоне са таквих места одакле нам могу поново правити штете. На крају треба констатовати једну ствар која по мом мишљењу поред осталог говори о нашем примитивизму у односу на гледање на жену у нашем друштву, да на овом збору радничких савета не видимо ни једну жену.

За посланика Савезног већа произвођача кандидован је Војин Поповић радник фабрике вагона

На збору бирача Фабрике вагона 24 ов. месеца кандидован је за посланика Савезног Већа произвођача, групе индустрије и занатства, Поповић Војин, радник фабрике вагона у Краљеву.

Поповић је рођен у сиромашној сеоској породици 1920 године. По завршеној основној школи ступио је на ковачки занат и изучио га. Учесник је Народно ослободилачке борбе а после ослобођења - 1945 године дошао је у Краљево и запослио се у Фабрици вагона као ковач.

Завршио је Нижу партијску школу 1952 године Поповић је изабран у фабрички комитет Савеза комуниста а годину дана касније изабран за одборника Већа произвођача. Као добар и активан комуниста изабран је 1955 године и у Срески Комитет Савеза комуниста. Сада је председник радничког савета Фабрике вагона.

Нужно се намеће организовање економског образовања чланова радничких савета

Тарифни правилници још нису постављени на такву основу да стимулативно дејствују на производњу

ВОЈИН ПОПОВИЋ радник фабрике вагона

По питању продуктивности рада, рекао је Поповић од стране радничких савета било је сагледавање на решавању проблема повећања производње. Ми смо добрим делом зависни од железница, тако да се услед недостатка делова и сопствене производње морало увозити 35% делова. То је било раније, а данас такве делове производимо у својој фабрици и на овој производњи имамо 634.000 долара које смо давали иностранству. Перспектива Фабрике вагона је добра, само је потребно исту доградити и на тај начин омогућити запослење већег броја радника.

Затим се задржао по питању стручног кадра, наводећи да Фабрика вагона има 12 висококвалификованих стручњака, и да ће се у наредној години сваке решити потреба и осталих стручног кадра. — На крају своје дискусије, истичући начин стипендирања студената који немају никакве везе са Фабриком вагона, истакао је да је то успедило на основу молбе Народног одбора општине Краљево, тј да стипендирају оне чији су родитељи били раније радници у Фабрици вагона а стрељани су као жртве фашистичког терора. — Питање премија у Фабрици вагона примењује се од новембра прошле године. Сада се проучава тарифни правилник о премирању и биће изнет на наредној седници Радничког савета, но сматрам да код овог премирања није све у реду, то је за ранији колектив још авана, рекао је на крају дискусије друг Поповић.

СОМБУЛОВИЋ МОЦА посланик ВП НРС

По питању проблема стручних кадрова, сматра да се проблем стручних кадрова мора решавати у целини — У оквиру Југославије. По овом питању збор треба да доведе закључак који треба упутати Одбору Већа произвођача за привредне организације ради разматрања и тражења решења овог проблема. Истичући ко се све подразумева под стручним кадром, говорио је о потреби економско-политичког образовања наших стручњака наводећи да стручњак не може бити само онај који зна да излаже цифре, већ онај који те цифре објашњава политички — што значи наши стручњаци не могу

бити одавојени од друштвено-политичког живота у месту где раде и живе. Сматрам да на неки начин треба решавати и питање унапређења наших директора предузећа, од којих сигурно 90% потиче из редова радника — који су у пракси оспособљени и данас имају могућности да решавају низ-крупних проблема, но поставља се питање како ово унапређење решити.

Поред овога, недовољно се користе стручни часописи, стручна удружења, те у овом погледу у будуће треба више учинити. Затим је дискутовао о методу рада радничких савета, па је између осталог рекао и ово: — Сматрам да Већа произвођача НО-Среза треба да већу неку нову форму рада, тј да се ту преломе вишим органима неке измене, да би се ВП ослободило

разноразних ситних питања, а да ВП праће неким новим формама. Седнице радничких савета су пренадупане, и ако неко дискутује, он то дискутује из уског вида. Припрема седница радничких савета је врло слаба. Дневне редове обично саставља директор, а претседника радничког савета позива само на формалну сагласност. Припрема осталих чланова радничког савета је слаба. Треба би научити чланове радничког савета да се они ослободе, и по овим питањима која нису јасна — траже документацију од појединих одговорних стручњака. Дневни редови су пренадупани, а често пута под таквом разном — прогутају многе одлуке са којима чланови савета уопште нису упознати, те сматрају да такву разном не би требало стављати у дневни ред седница радничког савета.

Потреба је мобилизација читавог колектива у борби за повећање производње, на искорисћавање

више динамике, оријентације итд. — рекао је Грубач у својој дискусији. Он констатује да има још низ слабости у предузећима, на пример: недовољног стручног кадра, нерешено питање норматива, премирања. Тарифни правилници још нису постављени на такву основу да стимулативно дејствују на производњу. Тарифни правилници о премијама могли би да одиграју велику улогу, и ми радимо на изради таквог правилника. Код премирања постоје 3 проблема које треба решити, и ми ћемо по овом питању одредити заједнички састав са осталим рудницима. Моје је мишљење да код премирања треба више путем посетити радове и одаде не би требало ни на граници.

Наша људи често пута кажу да им НО-Среза не пружа помоћ, што сматрам да је неправилно. Народни одбор среза пружа помоћ на овај начин-ради договора, а не да засуче руке у непосредној производњи. Процент учешћа радника који рад по норми, код неких предузећа од 36% из прошле године, ове године пада је на 30%, што значи да се ове ради о повећању плата. Предлажем да раднички савети разматрају усвојење норми за свако радно место, јер ће се на овај начин постићи већа продуктивност. Истичући слабост колектива у избору квалификованих чланова радничких савета, навео је конкретне цифре како стоји стање квалификација изабраних чланова радничких савета. Констатовано је да ми данас на подручју Среза, имамо око 1000 радника бираних у радничке савете и управне одборе, и да ови људи треба озбиљно да схвате своју улогу која им је поверена. Затим је рекао, да се у Краљеву од почетка ове године пришло на озбиљнијем економском образовању чланова радничких савета.

Говорећи о младим радницима који су ове године завршили стручну индустријску школу у Краљеву, а немају где да се запосле, предлаже да предузећа разоткре радна места на којима се налазе пручени, или полуквалификовани радници, и изврше померања, како би се овим кадровама омогућило запослење на одговарајућа радна места.

На крају је говорио о већем ангажовању привредних организација на помоћ Уредништву „Ибарских новостима“ у погледу информисања јавног мњења о свим успесима и слабостима органа радничког самоуправљања.

РАДОСАВЉЕВИЋ БОШКО претседник радничког савета радника олова и цинка „Бела Стена“

У току 1955 године, захваљујући упорној борби СК, Синдикалној организацији и члановима Радничког савета, недостаци су отклоњени и може се рећи, у односу на раније стање, да је рад органа радничког самоуправљања и стање у предузету много боље него раније. Истиче услед разбацаности погона предузећа на дужини од 25 до 26 км онемогућено је састајање колектива у целини, те се услед тога деси да у предузећу привершавају поједине негативне тенденције по разноврсним питањима. Говорећи о недостатку стручног кадра, истакао је да у њихово предузеће иерато долазе стручњаци. Ово са разлога што немају услова да им обезбеде најбоље услове за културну разоуду. Раднички савет и поред оваквог стања разматрао је ово питање и до сада се нешто у том погледу успело, ма да је раније било тенденције, да стручни кадар није потребан — што данас тога нема.

У погледу стручног оспособљавања постојећег кадра, навео је да предузеће у 1954 и 1955 години образовало стручни курс за рударе, тако да је прошле године 54 рудара положило испите. Тако је исто учињено и на оспособљавању другог стручног кадра, као и на економском образовању радника и чланова Радничког савета, али ово економско образовање није дало резултате.

У вези са радном дисциплином у предузећу, Радосављевић је рекао да је ове године она побољшана. Раднички савет донео је по овом питању одлуку-којом се предвиђа чак и отпштање недисциплинованих са посла. На крају задржао се на питању норми и премирању, наводећи да су у прошлој години имали нестабилне норме, тако да су поједини радници зарађивали и преко 200%. За ово истиче слабост ценовника, док је у погледу премирања било тенденције да се иде у ширину. Услед недовољне евиденције није се нашао начин како решити питање премирања.

МРКОЊА ЂУРЂЕ претседник радничког савета „Електрокомбината“

Говорио је о раду Радничког савета „Електрокомбината“ наводећи да се састави Радничког савета одржавају најмање у 6 недеља једанпут-на бази припремљених реферата и обрађених проблема по закључцима са претходних саставака, или по не остављеним проблемима који се појављују између два саставка. Органи руковођења на својим саставцима код директора предузећа, по сваком проблему који проистиче из пословања предузећа, припремају на законским могућностима обраду сваког проблема, а тако обрађени проблеми по надлежности, износе се пред Управни одбор. У колико су проблеми таквог карактера, да је за њихово дефинитивно решење надлежан Управни одбор, решавају се у облику закључака, или одлука које даље спроводи у живот директор предузећа. Уколико је по законској основи за дефинитивну одлуку надлежан Раднички савет, претседник Управног одбора износи реферат на првом наредном састанку Радничког савета.

Раднички савет се бави и питањем могућности подизања хидроелектране на Ибру код Коварева,

ВАСИЉЕВИЋ МИЛАН претседник радничког савета Дрвног комбината

У својој дискусији Васиљевић је говорио о методу рада свог предузећа, о потреби увођења реалних норми - наводећи да је код њих просек норме 105 до 106%, а код појединих норми постоји преваж 120, 130 па и 150%. Даље у дискусији Васиљевић је рекао: „Прошле године премирали смо шофере, и показало се позитивно јер су шофери постигли већи ефекат рада и боље чување кола. Код стипендирања били смо широк руке тј. стипендирали смо већи број стипендиста разних професија који немају никакве обавезе према Дрвном комбинату као и изванредан број који треба по завршетку школовања да дође на рад у Дрвни комбинат. Код критеријума за давање стипендија, ту се у главном ишло да се стипендије дају деци сиромашних радника Дрвног комбината, или пак деци палих бораца или жртава фашистичког терора.“

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

чија ће снага бити 20MVV и на Ибру код Ушћа, чија ће снага бити 33 MVV. Вредност и важност

— Хеј, ви ђозади, љустити ме да је заирлим!

ових електрана боље се огледа ако кажемо да њихова укупна производња годишње износи око 7 пута више, него што производе Вресице. Изградња би почела 1960 године, а производња 1962 године рекао је на крају друг Мркоња.

У својој дискусији навео је да Ибарски рудници имају добру перспективу, и да се у том циљу приступила реконструкција, и изради инвестиционих елабората. Подвукао је да се Раднички савет прошле године бавио питањем норми у предузећу и било је оубухвањено око 46% радника, док ове године износи 75%, а пришло снимању и осталих радних места која не раде по норми. Питање премирања није у потпуности спроведено. Раднички савет образовао је комисију која ће да припреми елаборат на основу кога ће бити израђен тарифни правилник овог премирања.

Раднички савет, поред осталих питања, бавио се и питањем проблема хигијенско-техничке заштите. Образовао је биро хигијенско-техничке заштите и предузете мере да се број повреда сведе на најмању меру.

ЗАВРШАВА СЕ СЕМИНАР ЗА ШКОЛСКЕ ИНСПЕКТОРЕ И ДИРЕКТОРЕ ОСМОГОДИШЊИХ ШКОЛА

У згради Пољопривредне школе у Краљеву почео је 9 ов. мес. семинар за школске инспекторе и директоре осмогодишњих школа са територије Народне републике Србије. Семинар који је организован иницијативом Савета за школство НРС трајаће до 28 јула. Циљ његов је политехнизација наставе тј. најминималнијим средствима обезбедити извођење практичне наставе из (огледа) из области физике, хемије, биологије, као и оспособљавање за рад у школским радницима.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

На семинару се свакодневно ради практични и теориски део наставе тако да ће сваки слушаца за време трајања семинара урадити више справа - учила за експерименталну наставу.

ФОТОРЕПОРТЕР ЈЕ ЗАБЕЛЕЖИО...

На збору бирача донет је закључак да се радови на мелиорацији „Чалија“ у Новом Селу ошточну коришћењем радне снаге предвиђене Одлуком НОО Врњци, о увођењу месног самодоприноса у радној снази.

Дана 23 и 24 маја изашла је комисија на лице места и извршила засирање канала који се имају просећи, а по стручношћу ушћешћу агронома ошточине.

24 маја ошпочела је акција без икаквог позива. Било је на раду 70 грађана. Тај радни дан обележен је као усех који је ушврдио веру код грађана да ће у овој доухваћу сигурно усети. Само тога дана ископан је канал ширине 2 метара, дубине 1,2 метара а дуг 430 метара. Дневна норма бележена тога дана на једног радника била је 6. дужних метара.

Смешња

— Хеј, ви ђозади, љустити ме да је заирлим!

БАЉЕВАЦ

КАД СУ ЉУДИ ИЗ ПРОИЗВОДЊЕ У ОРГАНИМА РАДНИЧКОГ САМОУПРАВЉАЊА

Од времена како су избрани нови органи радничког самоуправљања у Ибарским рудницама у Баљевцу на Ибру показују добре резул-

тате. Чланови радничког савета показују велико интересовање за уштеде у материјалу што је до сада већ дало резултате и указало на могућности веће уштеде прилично скупог материјала. На задњем саветовању су исправљене грешке у вези са додајним платама из добити а предлози у вези са побољшањем квалитета угља се већ приводе у дело.

Рад ових органа је кон-структиван ради тога што се приликом избора водило рачуна о квалитету чланова ових органа а активност

управном одбору директно у производњи даје гаран-тију да ће у будуће рад ових органа бити добар.

ВРЊЦИ

НАЈЗАД - ОПРАВКА СВОСКИХ ПУТЕВА

На иницијативу грађана а на основу Закона о завођењу месног самодоприноса. НОО-е је на једној од својих седница донео одлуку о завођењу месног самодоприноса у радној снази и запрегама, која је искључиво намењена за исправку путева, регулацију река и водотека. Савет за комуналне послове, на дан 25-VI-1956 год. одржао је заједнички састанак са председницима Месних одбора и шефовима испостава (месних канцеларија), ради коначног договора. Тако су при месним одборима формиране комисије које ће се бавити искључиво овим питањима. На том састанку је заказано и такмичење између Месних одбора, а Народни Одбор Општине Врњци, заказује такмичење НОО-е Подунавци и Врњачка Бања.

Б. Трифуновић

НАША РЕПОРТАЖА

Лађевчани су исричали...

Било је јутро када сам после једночасовне вожње бициклом угледао неколико једносратних кућа обасјаних јутарњим сунцем. На уласку у Лађевце са десне стране пута стоји још незавршен задружни дом, препукао на неколико места...

Пошао сам у Лађевце са намером да нешто напишем о тој варошици, која је постала центар комуне. О Лађевцима нисам знао много. Знао сам да постоји фудбалски клуб „Црвена застава“, који се такмичи у Зонском првенству. Али, то није тако важно. Важније је што сам сазнао да у Лађевцима постоји једна врач ра-надрилекарка, која има пацијенте чак из Сплита...

Мој први разговор о Лађевцима био је са Бором Ђоковићем, електричарем „Електрокомбината“ из Краљева. Он ми није причао о електричној мрежи у Лађевцима. Причао ми је о задрузи, њеним успесима и неуспесима. Када сам касније хтео да разговарам са председником задруге дознао сам да је то баш Бора Ђоковић, који то ваљда из скромности није хтео да ми каже.

У Општинском народном одбору разговарао сам са секретаром, Миланом Јовандарићем.

— Проблеми? — одговори секретар на моје питање. О, њих имамо много. Имамо доста посла, а мало могућности. Највећа кочница у раду нам је недостатак финансиских средстава. Ништа не можемо да градимо због тога. Међутим, све би било боље да је прошла година била родна. Месне канцеларије у Тавнику, Цветкама и Милочајима немају много посла, јер је сав терет спао на нас. Рад месних одбора је био неосетан до разреза мееног самодоприноса. Из средстава самодоприноса у заједници са Социјалистичким савезом оправимо путеве, који се налазе у врло лошем стању. Секретар ми је дуго причао и стално се жалио на неродну годину...

У канцеларији Земљорадничке задруге нашао сам управника Живојина Симовића, који је нешто калкулисао. Када сам му рекао да хоћу нешто да напишем о њиховој задрузи одговорио ми је:

— Прво треба радити, а затим писати.

Симовић ми је изнео интересантне податке о задрузи. Тако је у периоду 1953-54 године задруга имала више мањкова и ненаплативих дуговања, него што је износио кредит. Данас ова задруга ради пуном паром. У свом саставу има неколико погона. Пољопривредни производи откупљени у овој задрузи продају се у много места Србије и Македоније. Кажу да би боље ишло са овом продајом да их Срески савез није омео свјим обешањима о трговачким путницимаи пословним агенти-ма. Поред продавнице Зем-

вачки Сава Јеремић. Прошле године на фестивалу у Краљеву и Чачку он је освоји прво место. Ове године је елиминисан на среском такмичењу. Са новим среским прваком он би се такмичио по месечну плату, али да у жирију буде оригинални Сава Јеремић, јер он само њега признаје. Прича да је био са Савом у Мрчајевцима.

— Како ти свираш Сава ово-каже му Левајац и духне у своју фрулу.

— Ја 'вако-одговара Сава.

— И ја тако-каже Левајац. Мало је села у Србији која се могу похвалити да имају свог лекара. А, ето, Лађевци то могу. У њиховој амбуланти ординира др. Миленко Васиљевић. Са њим сам разговарао у амбуланти за време пелцовања деце за школу. Доктор Васиљевић ми је причао да је највећи проблем амбуланта недоста-

љорадничке задруге постоје и продавнице „Зеленгоре“ и „Ослобођења“. Управни одбор задруге решава да предузме и ове две продавнице и споји их у једну.

Задружни дом није завршен. Због терена и нечије нестручности он је препукао, тако да ће посебна комисија решити да ли ће се наставити градња.

Ту, у канцеларији Земљорадничке задруге затекао сам управника поште Левајаца, који је живо причао о својој фрули. Он је лађев-

так просторија и медицинских инструмената. Амбуланта нема чак ни својих слушалица, већ приватне, које до тор доноси свакодневно из Краљева. Ако би се десило да он заборави у Краљеву слушалице тада не би било прегледа, којих дневно има око петнаест.

Лађевци имају свог доктора, а немају санитарног инспектора. Зато нечистоћа царује по просторијама. Обешајли су да ће на једној од следећих седница Општинског одбора поставити санитарног инспектора.

Поред доктора у Лађевцима „ординира“ и једна врачара. Али, она не „ординира“ за Лађевчанине, јер јој је доктор Васиљевић одузео пацијенте. Због тога њој долазе болесници из других места, па чак-кажу-да јој је долазио један пацијент из Сплита. Прича се да ова врачара још није одговарала за свој рад...

Сасвим случајно видео сам сељака из Обрве, који тврди да је бољи адвокат од свих адвоката. И наравно пошто сам себе сматра добрим адвокатом који познаје све „палиграфе“ жалио се што му је одузет хектар земље, купљене незаконитим трговином и законом о ариондацији земљишта укључен у државно добро. Он се жалио Кабинету Маршала Тита. Жалба је била дугачка неколико страна и писана обичном оловком.

Он, сељак из Обрве, каже да је добар адвокат...

Борко Гвоздевић

Из живота припадника ЈНА

Са једног часа тенкиста

Звонце је објавило почетак часа. Наставник је ушао у учионицу, примио рапорт од питомаца, а тиме је и отпочело занимање.

Тема „Електроуређај тенка“ није лака. Да би се со-

лидно усвојила потребно је да питомци познају одређене ствари, многе појмове и принципе из електротехнике и електрофизике. Зато их наставник уводи у суштинске теме постепено, метод-

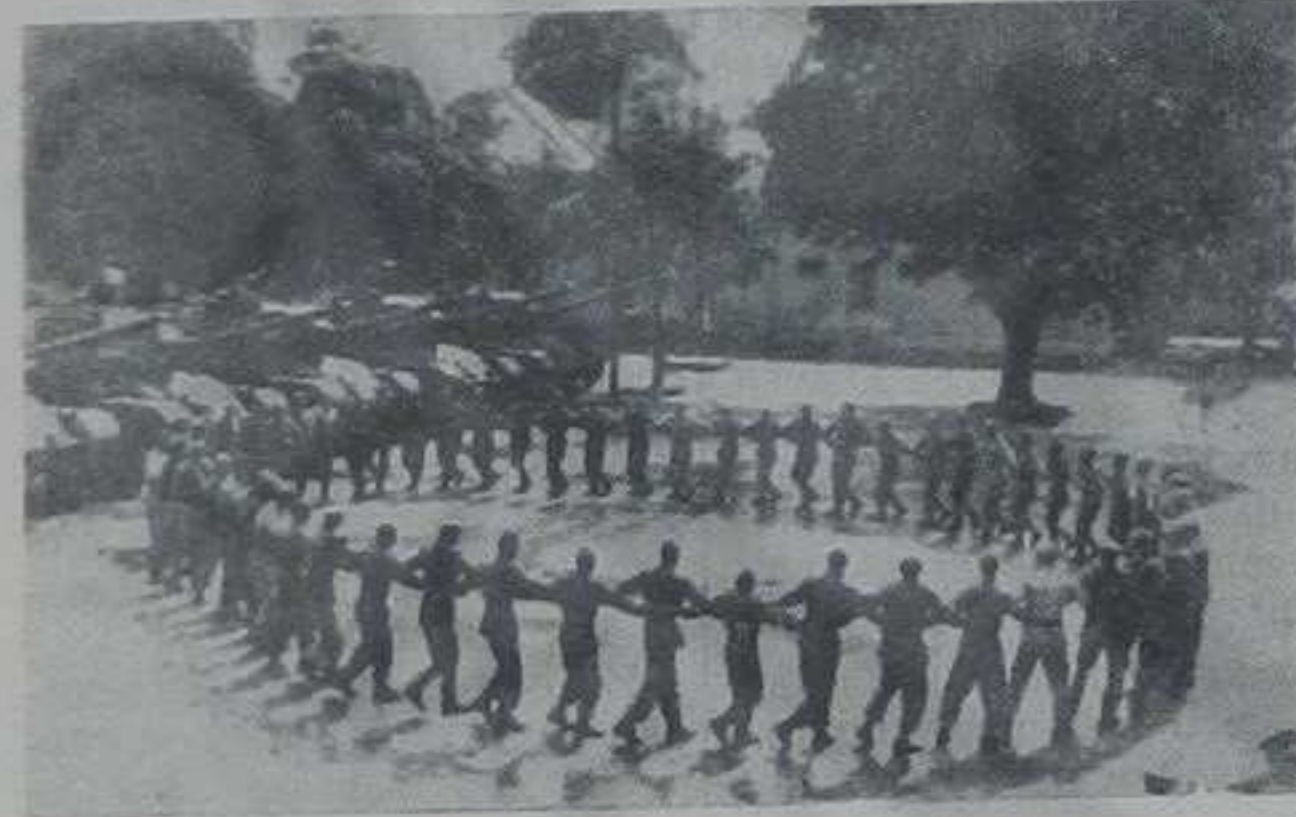
ски. Објашњава им кретање електрона по проводнику, разне видове дејства струје помоћу направа-учила, да би касније приказао филм о томе и допунио на тај начин своје објашњење. Уколико наставник и после свега тога уочи да питомци нису у довољној мери схватили део предавања, кроз краће објашњење и дискусију расчистиће се нејасни појмови до те мере, док се питомац оспособи, како би касније лакше и потпуније могао усвајати ново градиво.

Нарочито интересовање питомац испољава приликом изучавања извора струје у тенку акумулатора и динамо машине. Када је схватио принцип рада, детаљно се упознаје са сваком саставним делом дотичног извора, а затим прелази на практично састављање и растављање, не самостално, већ уз стручну помоћ наставника.

Најзад, упознаје се са начином руковања, одржавања и чувања исправног агрегата на возилу и ван возила. Овом питању се посвећује највећа пажња, јер управо овај раздео ће имати огроман утицај на стање исправности и трајања изучавањег агрегата у експлоатацији тенка. Да би се сваки питомац заложно до максимума у упознавању и усвајању предњег кроз обуку он сазнаје и постаје свестан важности сваког појединог дела и агрегата у склопу читавог тенка и посебно, када сазна како скупо стаје све то нашу заједницу.

Овако теку сви часови из овог предмета, па успех не изостаје.

М. Михаљевић

У паузи између два часа

Академија војних питомаца

Једно пријатно вече

Питомци Војне академије из Београда дали су успелу академију у башти Дома ваздухопловства. Неколико квалитетних тачака гледаоци, којих је био велики број, топло су поздравили. Нарочит утисак је оставила вежба на разбоју и вежба шесторице са пушкама. Ове две тачке су показале свестрано физичко васпитање будућих официра ЈНА. Песма младог питомца из Македоније „На одење“ такође је оставила снажан утисак. Учешће у програму и припадника ваздухопловства помогло је да програм буде забаван. Куриозитет вечери био је прва егзибиција из

цу-до спорта која је заинтересовала гледаоце више него остале тачке.

Академија и програм су били на висини и питомци Војне академије из Београда су оставили ванредан утисак.

ПОВОДОМ КОНЦЕРТА КУД «АБРАШЕВИЋ»

Заслужен и потпун успех

Као и прошле тако и ове године КУД «Абрашевић» из Краљева приредило је концерт с бираним и уметнички изведеним тачкама. Око 200 посетилаца са задовољством је слушало програм одржан у сали Народном позоришта и бурним аплаузом, необичним за нашу публику, награђивало сваку од 10 тачака. И с правом, јер је уметнички домет овог концерта превазишао и лањски.

Од страних композитора били су заступљени: Моцарт, Верди, Персел и Лама, а од наших Шпољар, Бајић, Јенко, Станковић и Мокрњац. Програм је почео Шпољаревом руковети хрватских народних песама. Ова тешка композиција технички је сигурно дата, а све деонице контрапункта биле су јасно изражене. Српске народне песме хармонски богате, звучале су складно, чисто оргуљски. Осма руковети изведена је солидно ритмички и интонативно и са довољно динамичког ниансирања. Прелепа песма, писана у облику мадригала, чини уметност за себе. Пуна симболике, и зражава вештим упадима гласова пролећну радост, смех, пој, а чини ми се и шкотске гајде, да се на крају као више здружених река у море, слију у снажне, складне акорде.

У другом делу доминирају соло певачи уз пратњу оркестра. Солисти Славница Јурјевић, Бранка Васић, Д. Петровић, М. Обрадовић дали су солидно своје партије и били награђени срдачним аплаузом. Ипак, рекли бисмо

да је најлепша соло тачка дует од Јенка у извођењу С. Јурјевић и М. Обрадовића. То је дивна композиција лирског карактера у диалогском облику, дата складно и звучно у оба регистра, и са пуно лирских осећања. Али

Са једне приредбе КУД «Абрашевић»

круну свега чини «Винска песма» из опере «Тривијата» у којој су хор, оркестар и солисти Д. Петровић, тенор и Б. Васић, мецо-сопран деловали складно и импозантно. Ова је тачка крунисала програм и заједничке напоре диригента и извођача.

Диригент Б. Младеновић познаје музичку литературу и као добар методичар одабрао је програм који одговара уметничкој дораслости извођача: није се повео за јевтиним спољним ефектима музичирања, већ само за ре-

алним солидним интерпретирањем. И тако најскупља приредба ове године, дугоочекивани концерт је прошао. Хорско-музичка секција обогатила се новим, више него заслуженим трофејом.

Б. Радовеновић

ТРАГОМ РАНИЈИХ ДОПИСА

»МОДЕРНИ КАБАДАХИЈА«

На основу Закона о штампи, молим да оштампуете овај одговор на допис који је изашао у Вашем листу од

20. о. м. под насловом «Модерни кабадахија» са потписом М. Пантовић.

Цео допис је једна велика неистина, те ће потписани М. Пантовић своје произвољне тврдње морати да докаже пред судом. Он не станује у згради у којој ја станујем, а у допису, ваљда да би било што верније, говори као да он ту станује. Ако је писао под нечијом сугестијом, требало је прво проверити ствари, јер клевета преко штампе повлачи и судску одговорност.

Услед недостатка службених просторија, једно одељење служи ми место канцеларије већ три године. Ово нисам ја желео, већ ми је моје предузеће одредило. То није «јединствен случај» како пише М. Пантовић, већ се може наћи и у другим

местима. Дрва, која добијам за огрев те просторије, нормирана су за пет зимских месеци, што ћу доказати потврдом. Дрва која сада горим, купио сам, што такође могу да докажем рачуном.

У дворишту сам увео воду о свом трошку, а циви сам набавио код «Мостоградње» у Чачку, где су ми дозволили да их ископам, пошто њима нису биле потребне. Према томе, ја имам право да дозволим захватање воде коме ја хоћу, јер Фабрика вагона је мени дозволила прикључак. М. Пантовић пише како ја не

дам воду суседима. Не суседима, већ једном суседу из оближњег дворишта, који није помагао при постављању циви. То није истина да ја забрањујем свима улаз у двориште, већ само њему.

Ја не знам како радници досађују М. Пантовићу који и не станује у овој згради и како може да тврди да ја «нестанем негде». То моје «нестајање» је свакодневно обилажење пруге за које имам оверене путне налоге. За пушницу имам решење да припада мени док станујем у овом стану, а живинарник је лично мој и никога се не тиче што стоји празан.

Милан Станојевић, надзорник пруге

Пишу нам...

Коме ли то припада?

Иза станичне зграде у Адранима већ скоро годину дана стоји око три вагона вештачког љубрива, изложено невремену на милост и немилост. Нити га ко пази, нити чува. Ђубриво пропада. Нисам стручњак, али претпостављам да је оно изгубило у великој мери своју вредност. Нико не зна тачно коме оно припада. Неки кажу да је власник Задруга у Мрсању, а неки опет да припада мрсањској економији. Али, то и није

основно. Основно је да љубриво пропада, растура се, губи вредност и да се баш нико не сећа да би нешто требало учинити.

П. Поповић, службеник Адрани

КУПАТИЛО У БИОСКОПУ А ту ипак станују људи...

Давао се у Врњачкој Бањи филм «Летећи ђаволи». Узео сам треће место и седео са леве стране. И филм је почео. Али и киша. И ускоро је на моју главу почела да лије вода. Хтео сам да се преместим негде, али су сва места била заузета. Било ми је жао да напустим филм и одлучио сам се: Остајем! Скупио сам се, гледао филм и прописно покисао. Решило ме је ипак то што сам за две банке успео и да гледам филм, а и да се окупам.

М. Стефановић, Липова

Самачка колонија Фабрике вагона, послала је ругло града Ђубре на све стране. Поред зграде чесме. На њој се умиви, испира веш, боцују се објаци од ђавра. Неко од стотара се сешио да скине решетку од руже и стави је покрај чесме. А како нема светла, ноћу се може и погинути на отвору, који је сада остео без решетке. Иначе, ходници су узасни. У њима се игра лопте, шшарани су, прљави, стакла на прозорима поломљена. Кашње са прљавом водом на све стране. Канализација најчешће зашворена од разних отпадака: чаши крпа, виљушката, поштра, свега... У подрумима је још горе. Ђубре до колени. На бешонским подлогама чејају се дрва. Оштри ушисак је поразавалјући... А ту ипак станују људи...!

Д. Крунић

Чудан неки математичар...

Претплатник сам «Ибарских новости». И добијам их редовно. Задњи број ме је изненадио. Дошао је са вишаран неким цифрама и математичким операцијама. Запитао сам разносача Душка

Стевановића, каква ли је то сад шала. Одговорио ми је да је то неки његов колега из поште решавао неке рачуне. Није ми било право. И питао сам се, какав ли је то чудни математичар. М. С.

Из рада извидничког друштва

Са малим средствима ипак успеси

Члаварина је једини извор прихода овог корисног и, код најмлађих, веома популарног друштва. Никаквих дотација ни помоћи са стране.

Са малом подршком у опреми и додељивањем просторије, извидничко друштво окупило би још већи број наших пионира.

Д. Павловић

Просторије су такође проблем. А и недостатак реквизита. Два шатора позајмљена од Комитета омладине, то је сва опрема са којом извидници располажу. Торбице, униформе, телећаке - то извидници позајмљују и сами набављају када се излет организује. А то отежава рад.

Иначе, пионери су веома заинтересовани за рад извидничке организације. Два члана друштва учествују у маршу Прве Пролетерске, који је почео 3. Јула и трајао месец дана. Седмог Јула приређени су излети, један на Ђаву а други на Гоч. Одзив је био масован.

ДОГАЂА СЕ...

„ТО ТИ ЈЕ ЗА ДВЕ БАНКЕ“...

Пре неки дан свратио сам на доручак у Народни ресторан. Ускоро ми је келнер Бошко донео Вола Ђорџије и на моју приредбу да шу нешто није у реду, одговорио је: „То ти је за две банке.“

Иначе, особље се веома добро односи према нама обонешима и ако журимо и замолимо келнере да нам што пре донесу јело, обично добијемо одговор да га они не могу «испрестиз рукава».

А што се доручка тиче, он је најчешће спреман из старих јела. У ресторану је нечишто а у јелмама се често могу наћи длачаке, до неки каменчици и сл. Мислим да би требало нешто уредити у Ресторану, уз неизоставну помоћ санитарне инспекције.

О. Обреновић, радник Ф.В. Краљево

КРИМИНАЛНА ХРОНИКА

Група цигана-крадљиваца брзо је похватана

Забговорили се неки цигани да оснују «дружину» и покраду Железничкој ложионици велике количине месинга и месинганих локомотивских лагера. Иницијатори су били Раде Вујичић и Мирко Николић. И «дружина» се оснује. Око двадесетак цигана неколико пута је обилазило око Ложионице и осматрало положај материјала који је требао да се изнесе. Једне ноћи, подељени по тројкама, цигани су у врећама и џаковима почели да краду месинг и лагере. Друга група је преузимала материјал и односила «Оппаду», где је магационер Милутин Нешовић раширених руку прихватио робу и откупљивао у

бесцење. Он је чак и упутства давао доповима како да поступе, саветујући им да лагере претходно раздобоје и поплују и да их тако у комадица донесу у магацин. И «посао» је напредовао. Стотинак хиљада динара већ је било прешло у руке цигана-крадљиваца. Само, неки нису били «фер». Дешавало се да једна партија из групе краде те ноћи и сакрије материјал под пластове сена у гробљу, а други чланови «дружине» дођу па покраду својим колегама месинг испод пластова и однесу «Отпаду». Јесио је да ни ови други нису остали дужни. И обично би мудро закључивали: «Ух, ала

нас је неко покрао...» И на то ме би се свршило.

«Дружина» више не дејствује. Повхватана је. На суду ће се ускоро одржати и велико финале.

Ложионица из овога треба да извуче велику поуку.

А «Отпад» поготову.

Конкурс

За пријем у службу Народног одбора
Среза Краљево и то:

1. — Два правна референта за Биро секретара;
2. — Једног административног службеника за Биро секретара;
3. — Једног начелника Секретаријата за општу управу;
4. — Једног административног службеника при Отсеку за народну одбрану;
5. — Једног референта буџета и фондова у Секретаријату за финансије;
6. — Једног правног референта у Секретаријату за финансије;
7. — Једног административног службеника Секретаријата за финансије;
8. — Три финансијска инспектора Секретаријата за финансије;
9. — Једног финансијског ревизора Секретаријата за финансије;
10. — Једног начелника Секретаријата за привреду;
11. — Једног референта урбанизма при Секретаријату за привреду;
12. — Једног административног службеника Секретаријата за привреду;
13. — Једног диктиографа при Секретаријату за привреду;
14. — Једног референта за економске анализе Секретаријата за привреду;
15. — Једног референта инвестиција Секретаријата за финансије;
16. — Једног шефа тржишне инспекције Секретаријата за финансије;
17. — Једног инспектора за пољопривреду;
18. — Једног референта за пољопривреду;
19. — Једног административног службеника у Секретаријату за пољопривреду и шумарство;
20. — Једног референта за буџет Секретаријата за пољопривреду и шумарство;
21. — Једног инспектора за заштиту биља;
22. — Једног инспектора за ветеринарство;
23. — Једног начелника Секретаријата за рад;
24. — Једног правног референта при Секретаријату за рад;
25. — Једног референта за професионалну оријентацију кадрова при Секретаријату за рад;
26. — Једног секретара Комисије за плате у привреди;
27. — Једног инспектора рада при Секретаријату за рад;
28. — Једног референта за народно просвећивање и предшколско васпитање при Секретаријату за просвету;
29. — Једног инспектора за физкултуру;
30. — Два инспектора за више разреде школа и ниже стручне школе;
31. — Једног референта старатељства;
32. — Једног шефа санитарне инспекције;
33. — Једног санитарног техничара;
34. — Једног референта пољопривреде при Заводу за планирање;
35. — Једног рефер. рударства при Заводу за планирање;
36. — Једног референта за послове општина при Заводу за планирање;
37. — Једног геометра при Катастар. управи—Краљево;
38. — Једног катастарског референта при Катастарској управи—Краљево;
39. — Два геометра при Катастарској управи—Рашка;
40. — Једног катастарског референта при Катастарској управи—Рашка;
41. — Једног помоћника Јавног правобраниоца;
42. — Једног правног референта при Јавном правобран.;
43. — Једног председника већа за прекршаје;
44. — Једног помоћног службеника (домара);
45. — Једног инспектора за четворогодишње школе и
46. — Једног шефа Отсека за рад и радне односе при Секретаријату за рад.

УСЛОВИ:

За радна места под 1, 6, 10, 14, 17, 21, 22, 23, 24, 30, 32, 34, 35, 36, 41, 42 и 43 — завршени одговарајући факултет са најмање од 3—5 година праксе, стим што је за радно место под редним бројем 21 потребна и специјализација о заштити биља.

За радна места под 2, 3, 5, 8, 9, 11, 15, 16, 18, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 37, 39, 45, 46: завршена одговарајућа средња школа или стручна спрема равна њој, са праксом од 3—5 година службе, стим што је за радно место под 29 потребна физкултурна школа, а за радно место под 45 потребно је 10 година праксе у струци и положени стручни испит.

За радна места под 4, 7, 12, 13, 19, 38, 40, и 44: непотпуна средња школа или стручна спрема равна њој, стим што за радно место под 44 може доћи у обзир и лице са завршеном најмање основном школом.

Основна плата по уредби, а допунска и положајни додатак према одлуци Народног одбора среза.

Понуде са наводима досадашњег кретања у служби доставити на горњу адресу до 1-IX-1956 године, од дана објаве овог конкурса.

КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ЧИСТОБА“ Краљево

На дан 30 јула ове год.
извршиће путем

ЈАВНЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ ПРОДАЈУ

Старих
спољних
аутомобилских
гума

Дајемо бесплатно 150—200 м²
квалитетне земље за печење цигле
са плаца у улици Цара Лазара до
шумског колосека.

Ревиска секција за заштиту земљишта
од ерозије и уређење бујана — Краљево.

Мали оглас

Купио бих кућу одмах усељиву, двособну са двористем у Краљеву или зидану — недовршену. Долази у обзир плац где је дозвољена ниска грађа, као и грађевински материјал. Обратити се хитно.

Дочо, сарач
до „Задужбине“

ИЗЈАВА ЗАХВАЛНОСТИ

Поводом смрти наше миле и драге ћерке и синовике Недељке Нене Појовић ученице VII разреда гимназије изјављујемо дубоку захвалност рођацима, пријатељима и познаницима који нам саучешће изјавише и малу нам покојницу до вечне куће испратише.

Посебно захваљујемо колегицу Магнохрома и Савезу бораца на заузимљиву око сахране, као и другу Душану Пејновићу на опростијом говору.

Ожалошћена и неушесна мајка Јелка Стриц Јанко са осталим родбином.

Спортистички живот

Сасијанак у Среском савезу спортиста

Клубови морају посветити више пажње васпитању својих активних играча

У недељу 22 јула у сали Н. О. О Краљево одржан је састанак са свим претставницима који се такмиче у Среском фудбалском првенству. Штета што се сви клубови нису одазвали и упутили своје претставнике ма да су били сви писменим путем обавештени.

На овом састанку било је свега две тачке дневног реда. Анализа првог дела и почетак и задаци у другом делу такмичења.

Кратким, али сажетим рефератом изнета је анализа првог дела такмичења, тако да се види да је у овом делу такмичења било и сувише кажњених играча из разних клубова, што је доказ да управе клубова нису водиле рачуна за васпитање својих чланова. Затим се говорило о раду Такмичарске комисије која је имала искуство посла, али благодарени помоћи од стране другова који су обављали дужности као судије утакмице, као и делегати са иситих који су после утакмице достављали писмене извештаје, те је Такмичарска комисија преко њих имала детаљнији увид са терена. Дисциплинског одбора који овог пута није функционисао како је то требало те су закашњавали у доношењу одлука за кажњавање појединих играча.

Затим се дискутовало о почетку другог дела првенства као и о наредним задацима овог форума.

Одлучено је да други део првенства почне 5 августа, како Јединствена лига, такође и Зоне. Одлучено је да се из средстава СФС набави једна комплет спрема која ће да служи за репрезентацију среза, тако да немо моћи да окупљамо најбоље играче у такмичењу са другим екипама. У вези са тим донета је одлука да се у недељу 29 јула на стадиону Локомотиве сретну репрезентација Надибра и репрезентација Подибра. Свакако овом утакмицом моћи ће да се оцени вредност

играча који ће у будуће представљати репрезентацију нашег среза.

У наредним задацима горорено је о уређењу спортских терена, а што је у вези са акцијом коју спроводи и Н. О. ове године, те је апеловано на другове да о томе поведу рачуна и да искористе терене на селу и на истима изграде оне објекте које до сада нису имали, игралиште за одбојку, рукомет, разна бацалишта и скакалишта, тако да се и поред фудбала развијају и остали спортови.

Љубо КРСТОВИЋ

Уместо козериче

Нешто као плажа

Знам, казаше да сам ситничар. Да шражим „длаку у јајешу“. Али, верујте, што ми није жеља. Хоћу само да вам испричам о једној малој незгоди, која ме је снашла на годишњем одмору. Пријатељ ме је целе године наговарао да проведем одмор код њега у Краљево. Причао ми је о томе, за мене неизвесном, граду. Говорио га је на сва уста. Хавајо ми је о лепој околини, погодној за излесте, о Ибру и кућању у њему.

Кад је шако, ја одлучих да му дођем у госте. Изва-

дио сам кошцу, поздравлио се са свима у аредузећу и сеона воз. У Краљево ме је пријатељ сачекао на станици. Богзна како је био обрадован што сам дошао. Одмах ми је узео кофер из руке и понео. Успуш ме је испушвао како сам пушовао, да ли сам имао место у возу, да нисам можда уморан ишл. То појодне ме је довео да ми покаже плажу на Ибру. И заиста, био сам очаран. Тојоле и врбе шуштале су на све стране. Зелена површина воде свећључала је на јулском сунцу.

— Заиста, овде је дивно рзкло сам домаћину, импресиониран првим убиском.

— Па што сам ти ја говорио? Чекај док само уђеш у воду. Кладим се да се у Шакој реци никад ниси купуо.

И ми пожуримо да се што пре свучемо. Јест да смо морали одело да ставимо на земљу, али, што се може. Кабина има мало, Гошва свима су одела била у истој ситуацији као и наша. Ночули су људи већ на то.

А сада је дошло оно, због чега сам и хтео да вам испричам ову причу. Требао је прећи добар део пушта до камењару, да стигне до воде. После дужег размисања неко сам се решио. Ала, убрзо сам морао да стонем. Ишло је тешко. Разноврсно камење је секло шабане. Окретуо сам се пријатељу:

— Па како преко овога едеше? Што не најпрее неколико стезо, да може да се приђе реци? Овако него да боломиш...

— Немој да си Шолово фини. Неће ти се ништа зесити — не бој се. Брзо ћеш учисти да се по овоме крешеш.

И он пође да се купа. Заправо, поче скакушати. Као врабац. С камења на камен. Погледах околу, још неки су прилазили реци на сличан начин. Додуше, било је и шакојских људи који су ишли болако — као по ножеви.

Мени се више свидело да изигравам врабац. Почех ја да скакућем. И првих неколико корака ишло је добро. Али врага, кол седне се оклизнух и падох. У мени осеших јак бол. Један од млазаца, који су играли краће у близини, насмеја се.

— Ништа што није буразе ру. Дођа да те подигне.

Погледах сам га и нишва му нисам одговорио.

Ту би био и крај приче. Сада лежим и спавам у борове облоге. Моментално вешем писмо кући. Под П.С. ћу ставиши:

— Пошто желам да идем на плажу, бошаше ми омамах гојзериче.

КОМИСИЈА ЗА СТИПЕНДИЈЕ НАРОДНОГ ОДБОРА СРЕЗА-КРАЉЕВО

РАСПИСУЈЕ

КОНКУРС

ЗА СТИПЕНДИРАЊЕ ИЗВЕСНОГ БРОЈА БАКА И СТУДЕНАТА НА СЛЕДЕЋИМ ФАКУЛТЕТИМА И ШКОЛАМА:

Правни факултет	2
Шумарски факултет	1
Економски факултет	1
Пољопривредни факултет	2
Ветеринарски факултет	2

СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ:

Средња физкултурна школа	3
Средња музичка школа	1
Средња геодетска школа	1
Средња уметничка школа	1
Учитељска школа	1

Молбе за стипендирање морају бити прописно таксиране. Уз молбу приложити следећа документа:

- 1) Потврду факултета, односно школе о упису семестра, односно одговарајућег разреда
- 2) Доказ да сада не прима ни од кога стипендију
- 3) Уверене о дељем додатку, односно потврду да не прима додаток.
- 4) Уверене о имовном стању родитеља и броју чланова домаћинства, о њиховој способности за рад, као и да ли је код њих у радном односу и висина припадљивости.
- 5) Кратку биографију.
- 6) Уколико се ради о деци палих бораца и ЖФТ и оверен препис споменике.

Стипендије ће се додељивати у складу са Олуком Савезног Извршног Већа (Службени лист ФНРЈ бр. 33/55).

Првенствено долазе у обзир за пријем који су при завршетку студија, односно школе.

Рок за подношење молби је месец дана од дана објављивања.

Молбе поднете без тражених прелога неће се узимати у обзир.

Комисија за стипендије
Народног одбора среза Краљево